

Aanbevelingen, tips en suggesties

Inzet leeftijdsgenoten bij logopedie aan kinderen met een communicatie ondersteunend hulpmiddel

Methoden

COCP programma

Communicatieve ontwikkeling voor niet- of nauwelijks sprekende kinderen en hun communicatiepartners. Leeftijdsgenoten denken mee, overleggen mee en passen toe.

CAIS

Communicatie Interventie Systeem waarin leeftijdsgenoten leren proto-imperatief gedrag te herkennen bij de cliënt en communicatiestrategieën toe te passen.

Stichting Milo

Leeftijdsgenoten denken mee tijdens het in kaart brengen v.d cliënt (Communicatie Competentie Profiel) en worden actief betrokken bij multidisciplinaire interventie.

Hänen Programma

Leeftijdsgenoten worden geïnstrueerd door de sociale omgeving of de logopedist in het toepassen van taaltherapeutische technieken en een afgestemd taalaanbod.

Stappenplan

Vooraf: Logopedist bepaalt per communicatie-ondersteunend hulpmiddel wanneer het zinvol is om de leeftijdsgenoot daarin te betrekken.

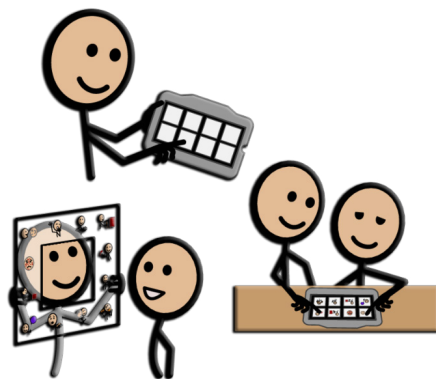
Stap 1: Logopedist legt begrip wisselwerking van communicatie en noodzakelijke pre-verbale voorwaarden aan leeftijdsgenoot uit.

Stap 2: Logopedist instrueert de leeftijdsgenoot over welk type (ondersteunende) communicatie kan worden aangeboden

Stap 3: Logopedist instrueert leeftijdsgenoot over het taalniveau waarop hij/zij met de cliënt via het COH kan communiceren

Stap 4: Logopedist coacht leeftijdsgenoot m.b.v. taal-therapeutische technieken om zich aan te passen in dienst van de communicatieve ontwikkeling van de cliënt. Zo worden communicatieve situaties uitgediept en verlengd.

Therapiepraktische zaken

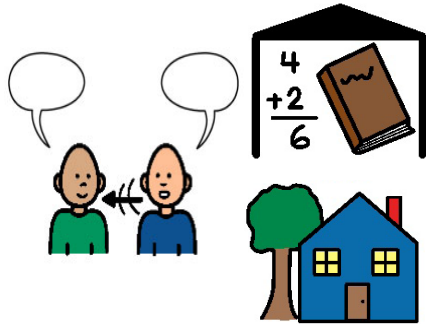

- Zorg dat leeftijdsgenoten erbij (kunnen) zijn door bijvoorbeeld buiten de schooltijden de afspraak in te plannen
- Sluit aan bij het spontane spel; door interactie tussen leeftijdsgenoten op school of thuis te begeleiden
- Creëer situaties die communicatie tussen leeftijdsgenoten uitlokken
- Laat leeftijdsgenoten het COH inspreken, ervaringen toevoegen of het vocabulaire uitbreiden
- Bewaak 'misbruik' van het COH door de leeftijdsgenoot
- Inspireer anderen; deel je succes met collega's en vakgenoten door bijvoorbeeld gebruik te maken van sociale media

Aanbevelingen, tips en suggesties

Inzet leeftijdsgenoten bij logopedie aan kinderen met een communicatie ondersteunend hulpmiddel

Coaching thuis en op school

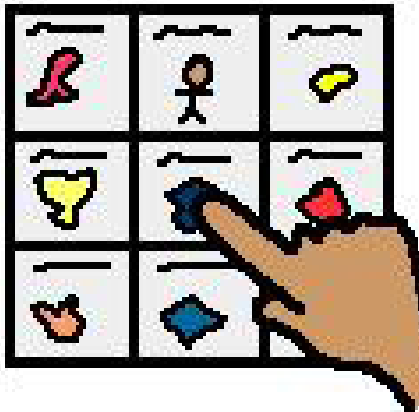
Coaching thuis

- Leer leeftijdsgenoten communicatieve intenties van de cliënt ontdekken
- Maak ze bewust van de mogelijkheden van de cliënt
- Coach op modelleren van passend taalniveau (zinslengte/ begrip) en taalaanbod
- Gebruik video-interactiebegeleiding om eetmomenten en vrij-spel vast te leggen en de transfer van geleerde vaardigheden naar spontane situaties te begeleiden

Coaching op school/ instellingen

- Sluit aan bij multidisciplinaire overleggen om mee te praten over communicatieve doelstellingen en hulpvragen te beantwoorden
- Stel communicatiegroepjes samen van 4-6 cliënten met hetzelfde soort COH of taalniveau.
- Bied begeleiding aan in de onderlinge interactie en het betrekken van de cliënt bij klassikale lessen

Oefeningen

- Werk aan pre-verbale voorwaarden door te oefenen met beurtwisselingen
- Breng wedstrijdelementen in voor spanning en plezier in de communicatie
- Gebruik actuele gebeurtenissen (rommelmarkt Koningsdag) om communicatie uit te lokken
- Laat leeftijdsgenoten dezelfde oefeningen doen als de cliënt (modelleren)
- Laat leeftijdsgenoten lekker overdrijven om de communicatieve boodschap te bekrachtigen m.b.v. gebaren, mimiek, tast, gehoor, visueel.
- Laat leeftijdsgenoten de oefening interactief maken met spel materiaal, bijvoorbeeld tijdens het voorlezen.

Materialen

- Laat leeftijdsgenoten meedenken over therapiemateriaal
- **Non-tech**
  - Sensorisch aantrekkelijke en grote materialen lokken meer onderlinge reactie uit
  - Handpoppen kunnen eventueel rol leeftijdsgenoten innemen
  - Maak met de leeftijdsgenoot een communicatiepaspoort
- **Low-tech**
  - Zet spraakknoppen in om iets te verkrijgen (limonade, chipje)
  - Richt vocabulaire in op interactie; knop; wacht even, ik denk erover na, doe niet.
- **High-tech**
  - In Kant- en klare pakketten (Prologue2Go, Score, PODD) zijn kern- en randvocabulaire al opgenomen
  - Voeg ervaringen toe van de cliënt zodat hij iets kan vertellen/ laten zien in de kring